va parlar del moment de la història en què moltes persones s'ho van preguntar durant anys mentre aprenien els números, els polígons, les operacions, els canvis d'unitats, de decàmetres a centímetres. A més, ens va presentar idees sobre com cal ensenyar-les perquè siguin útils a qui les aprèn.

Gairebé cinc mil persones van visitar-la. Moltes venien acompanyades pels infants, nois i noies que havien visitat l'exposició amb l'escola. L'efecte crida va ser important. I a fi de complementar l'exposició, i donar-li una mica més de visibilitat, els monitors que feien les visites guiades de les escoles també van poder oferir-ne algunes a famílies i públic en general.

Ja per acabar, podem dir que un gran nombre de docents van qualificar l'experiència de molt positiva. En concret, van posar en relleu que l'exposició era una gran oportunitat per als seus estudiants per complementar les classes i que l'estructura de la mostra (visita més taller) estava ben equilibrada.

Creació de la Càtedra Mir-Puig (UPC) per al foment de les matemàtiques

Pere Pascual i Gainza
Director de la Càtedra

El dia 3 de febrer de 2018 la Fundació Privada Cellex i la Universitat Politècnica de Catalunya van signar un conveni de col·laboració pel qual es feia efectiva la creació de la Càtedra Mir-Puig. L'objectiu de la càtedra és impulsar i donar suport a activitats per al foment i la difusió de les matemàtiques dirigides a joves estudiants de tots els nivells i a la societat en general.

El Dr. Pere Mir Puig ha estat un entusiasta i reconegut mecenes de les ciències del país, molt particularment en el camp de la medicina però també, per exemple, de la física; sempre des de la discreció més absoluta. Va canalitzar bona part d'aquest patrocini mitjançant la Fundació Privada Cellex.

Des de fa més de quinze anys, el Dr. Mir va establir una estreta col·laboració amb la UPC al voltant de les matemàtiques i el suport a joves talents interessats per aquesta matèria. Citaré, com exemple recent, la creació del Barcelona Tech Math Summer Camp, que el proper juliol celebrarà la quarta edició.

Amb les interessants propostes de Josep Grané, aquesta col·laboració s'ha anat estenent a la creació i desenvolupament del programa CiMs+Cellex, del qual vam parlar en el número anterior de la *SCM/Notícies*, i al suport de nombroses iniciatives de la Societat Catalana de Matemàtiques i entitats afins (des del Cangur o l'Olimpíada Matemàtica Catalana fins als concursos de fotografia matemàtica, Bojos per les Matemàtiques, Estalmat o el MMACA, per esmentar-ne algunes), com de ben segur coneixeu bona part dels membres de la comunitat.

Amb el traspàs del Dr. Mir l'any 2017, la Fundació Cellex va proposar a la UPC la creació d'una càtedra que honorés el seu record, i així reconèixer el mecenatge exercit en aquests anys i, sobretot i crear un instrument que permeti assegurar la continuïtat de les accions impulsades a mitjà termini, tant a la UPC com en col·laboració amb la SCM i la comunitat matemàtica catalana.

Crec que aquesta és una molt bona notícia per a tots els que treballem en la difusió

de les matemàtiques més enllà de l'entorn curricular, i per a les noies i nois del país que hi estan interessats. La voluntat del Dr. Mir va ser donar suport als joves talents interessats en aquesta disciplina, amb la seguretat que això redundarà en el bé comú. Des de la càtedra treballarem per assolir aquests objectius.

La Comissió del Meridià

Anton Aubanell, Maria García,
Josep Maria Cors, Josep Lluís Pol

El meridià de París

Francesc Aragó, nascut a Estagell, un poble del Rosselló, va ser l'encarregat, juntament amb Jean Baptiste Biot, de l'expedició (1806–1808) que continuà el mesurament del meridià que passant per París va de Dunkerke a Barcelona, utilitzat l'any 1791 per l'Acadèmia Francesa de les Ciències per establir la longitud del metre com a unitat de mesura.

El metre va ser definit com la deumilionèsima part del quadrant d'un meridià terrestre; concretament, la distància a través de la superfície de la Terra des del pol Nord fins a l'Equador passant pel meridià de París, més precisament passant per l'observatori de París.

Els treballs de l'amidament del meridià els havien començat Jean-Baptiste Joseph Delambre i Pierre Méchain. Arribats a Barcelona, Méchain va decidir continuar el meridià més avall per perfeccionar-ne els mesuraments, però la seva mort a Castelló de la Plana, l'any 1804, amb només 5 de les 17 triangulacions addicionals previstes realitzades, va interrompre l'expedició.

Méchain volia fer arribar el meridià de París, de longitud $2° \; 20' \; 14''$ est fins a Mallorca. Per això calia continuar la triangulació fins a València, per poder enllaçar els mesuraments cap a Eivissa, Formentera i finalment Mallorca. Després de la platja d'Ocata, al Masnou, el proper punt on el meridià de París toca terra és l'illa de Sa Dragonera (Mallorca).

Amb tota aquesta història al darrere, va néixer la Comissió del Meridià a partir d'un acord pres en la trobada de les juntes de les societats matemàtiques dels territoris de parla catalana (FEEMCAT, SBM-Xeix, SEMCV Al-Khwarizmi i SCM) celebrada el març del 2016 a la Vall d'en Bas, si bé ja s'havia posat sobre la taula en una trobada a Mallorca l'any 2013.

El web *meridia.cat*

El web pretén documentar i recollir en un mateix espai tota la informació relativa a la mesura del meridià: documents (textos, fotografies, ...), mapes de situació interactius, l'inventari detallat de vèrtexs geodèsics i punts elevats que es van fer servir per a la triangulació a tot el territori de parla catalana, des del Canigó fins a la mola de s'Esclop a Mallorca, biografies, propostes didàctiques, bibliografia... També es volen recollir les mesures tradicionals als territoris de parla catalana. Tot amb una finalitat molt plural: vol ser atractiu tant al món de l'educació com al públic general.

El portal tindrà aquests quatre grans apartats:

- Presentació
- Documentació
- Educació
- Divulgació

Per exemple, en l'apartat de Educació i Divulgació s'hi podrà trobar l'itinerari per Barcelona a l'entorn de l'amidament del meridià presentat durant el C2EM (Congrés Català d'Educació Matemàtica). A set llocs geolocalitzats s'hi han introduït un total de deu activitats, com ara descobrir que la Torre del Rellotge del port de Barcelona és el